

TORONTALI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 12 fillér.

A kisbirtokos hitelszükséglete.

Mindig ritkább lesz a gazda, akár birtokos, akár bérlő, ki gyakran, vagy ritkábban, hosszabb, vagy rövidebb időre, kisebb vagy nagyobb összegben, de egyáltalán hitelre ne szorulna.

A mi általános gazdasági viszonyok közt, feltételezve első sorban, hogy a hitelszükséglet keletkezése, indító oka a helyzet fejlődésében találja alapját, hogy annak kielégítése haszonnal jár és eredményt mutat fel, ezt a jelenséget bajnak, káros állapotnak tekinteni nem lehet. Ha gazdasági hitelszükségletünket ezen szempontból akarjuk vizsgálat alá venni, vissza kell mennünk annak tulajdonképeni keletkezési idejére: a negyvenes évekre.

Ez időszak ugy politikai, mint gazdasági életünkben fordulópontot képez, melyet s melynek hatását e helyütt csak a dolog megértésére elkerülhetetlen, néhány vonással igyekezzünk jelezni.

A törvényhozás megszüntette az urbériséget s az ezzel járó szolgáltatásokat és behozta az a-

dózási kötelezettséget. A nemesi s így a legtöbb középbirtok egy-szerre elvesztette jobbágyaival ingyeri es munkaerejét, érte teljesen épen nem s egyáltalán csak később lett kárpótolva. helyettesítéséről, fizetett munkásokról, igáról, ezek elhelyezésére épületekről pedig gondoskodni, hozzá évenként bizonyos összeget adóra fizetni, azonnal kellett s így a birtokok jövedelme az átmeneti nehézségek, de az ismert egyéb zavaros viszonyok miatt is egyelőre csökkent; s így ha tovább is maga akart gazdálkodni, birtokába aránylag tetemes összeget kellett ruházni s mert az készletben csak a legritkább esetben volt, kénytelen volt kölcsönöket venni.

A volt jobbágyoknak a szükséges munkaerő pótlásáról ugyan nem kellett gondoskodnia, sőt rendszerint felesleggel is rendelkezett, melyet azonban csak a legritkább esetben értékesített; a többi, nála eddig szokatlan alakban, készpénzben mutatkozó terhek eddig rája ép úgy neheztedek, mint volt földes urára s ritkábban, ugyan, de

mégis elég gyakran, pénzzavarba hozták s arra birták, hogy ugyanazon kisegítő eszközökhöz: a kölcsönhöz folyamodják.

A modern vasutak, viziutak, ártéri adók és egyéb berendezések újabb terheket róttak a birtokokra, s ily körülmények között, a mi egyoldalú gazdálkodási módunk és szeszélyes időjárásunk mellett, a bevétel nem mindig fedezi a kiadást, azt, ugy hiszszük, bővebben indokolni felesleges.

Nem különösen, ha meggondoljuk, hogy az óriásilag felszaporított közterhek s a sok esetben igen jelentékeny összegre rugó adósságok kamatai és törlesztési részletei olyan időként megnyúló kiadást képeznek, melyek a rendes évi jövedelem nagy részét emészti fel s melyek fedezését, ha lehet is, csak aránylag rövid időre lehet elhalasztani. A rossz esztendőben újabb kölcsönt kénytelen felvenni, ha kap, és a terhek megnagyobbodnak.

Az így keletkezett hitelszükséglet, — eltekintve a talajjavítás-tól, — aránylag egyszerre, vagy rö-

TÁRCA.

A fenséges ur kalandja.

A fenséges ur kikocsizott a ligetben. A két hatalmas fekete orosz mén kényesen, méltóságosan vont a maga után a fényes fogatot, amelynek ajtaján ott ékeskedett az aranyos császári korona. A bakkon merev, borotvált arccal ült a térdharisnyás, fekete nadrágos, fehér frakkos kocsis, oldalán az inással, akinek háromszögű kalapja keresztben feküdt a fején annak jeléül, hogy az a gyerekarcsu bajszatlan fiatal ur, aki a kocsiban ül, a fenséges uralkodó családnak tagja.

A fenséges ur fogata lassan gördült végig a fasoron. Egy tisztás közelébe ért, ahol fiatal suhancok hancuroztak és kergették a labdát. A suhancok labdája kirepült az utra, egyenesen a fenséges ur ölébe.

A fiatal herceg felriadt merengéséből. Baloldalán Daxenhausen báró nyugalmazott őrnagy ült, a fenséges ur nevelője, aki épen a haditörténelemből tartott előadást fejedelmi tanítványának. Az öreg katona ijedten ugrott föl a kocsiban és elkékült ajakkal dadogta:

— Merénylet . . .

Aztán izgatottan kiáltott oda a kocsisnak:

— Johann, hajts lóhalálában!

A herceg elkacagta magát:

— De báró úr, — mondotta vidáman — csak egy labda . . .

Az öreg katona még mindig remegett: Lehetett volna azonban bomba is, fenség!

A fiatal herceg gondolt valamit. Visszaadja azoknak a fiúknak a labdájukat. Megállította a kocsit és kiugorván a porondos utra, intett a nevelőjének:

— Jöjjön! A kocsit itt marad!

A fenséges ur a labdával a kezében a tisztásnak tartott, Korai ősz volt, a levegő illatos s a sárguló fák között a napfény mint egy nagy aranyhullám rezgett. A fenséges urat valami széles boldogság ragadta el. Daxenhausen báró, az öreg őrnagy lihegve futott tanítványa után.

A tisztás szélén egy padon fekete szemű fiatal leány ült. Belemélázott a mosolygó őszbe és maga is mosolygott. Fekete hajára aranyrózsákat hintett a platánlombok közt lesurruló napfény.

A fiatal herceg megállt, Megigézve nézte a leányt, tekintete tüzesen simogatta mosolygó száját, nyakát, haját, karssu, finom alakját. Talán a tüzes tekintet perzselését érezte meg a leány, hirtelen fölkapta a fejét és tekintete találkozott a fenséges uréval. Egy pillanatig csak, aztán mindketten kipirultan, zavartan kapták el a fejüket.

A tisztáson még ott hancuroztak a suhancok. A fenséges ur hirtelen elhatározással közéjük lépett. A labdát előre nyújtotta kezében és elfogultan mondta:

— Itt a labdájuk!

A suhancok a fenséges urnak rontottak. Ellenségesen, dühösen nézték ki a kezéből a labdát s egyikük csufondárosan mondta:

— Ki vagy? Mi? Szeretted volna el-sinkofálni, ugy-e?

Ez az igazságtalan és indokolatlan megjegyzés az irigység kitörése volt, amely szegény embert a gazdag ellen legtöbbször elfog. Egy másik suhanc még megtöltötte a durvaságot.

— Köszönöm, hogy elhozták! — mondta szemtelen kacagással és hátba vágta öklével a fenséges urat,

— En is én is köszönöm! — röhögött a többi suhanc és a levegőbe emelkedtek az öklök.

Ebben a pillanatban a nagy platán alól kipirult arccal szaladt előre a leány, a fekete szemű leány és lábaival toppantva, sikitó, haragos hangon kiáltotta a suhancoknak:

— Ne bántsák! Mit akarnak tőle?

Lázás, égő szemével, haragos, piros arccal nagyon szép volt most ez a leány. A suhancok meghökkentek és vigyorgó arccal bambán bámultak a leányra. Mindez egy pillanat alatt történt.

A fenséges ur hirtelen lehajolt. A karját a leány felé nyújtotta s talán a kezét akarta megfogni, hogy köszönetet mondjon, vagy talán meg akarta csókolni, a fenséges ur fiatal volt s most valami mámoros lobogó érzés ragadta magával. De ekkor már lihegve érkezett oda Daxenhausen báró, az öreg őrnagy. Alázatos

vid idő alatt csak a legkritkább esetben lehet nagy s csak kivételesen akkora, hogy néhány jó év feleslegével, ha a hitelnyújtásnál visszaélés nem történik, a kölcsönt-kamatostól törleszteni nem lehetne.

Egészen más természetű és mérvű birtokosaink azon hitelszükséglete, mely földszerzése vágyukon, földhöz való ragaszkodásukon alapszik. E földszerzési vágy kielégítésére elég módot és alkalmat nyújt a körülmény, hogy a nemesi birtok nálunk már régi idők óta szabadon osztható és feladabolható lévén, az 1871. 53. tc. pedig megszüntetvén azon korlátokat is, melyek e tekintetben volt urbéres birtokokat illetőleg addig fennállottak, a mint egy birtok eladásra kerül, vagy egészben valami közeli birtokos veszi meg, vagy az eladó érdekében merül fel a kérdés hogy nem mutatkozik-e előnyösebbnek azt több részletre osztva értékesíteni? S ha a válasz igenlő, a mint igen gyakran az, akkor az egyes részletek többnyire szomszédok, leginkább olyan vevők tulajdonába mennek át, kik aránylag igen kevés, vagy éppen semmi készpénz felett felett sem rendelkeznek, még szerencse, ha már akkor rá adósságuk nincs. És meg lehet, hogy ujonnan szerzett birtok ára nagyobb, mint a régi birtoké s így természetesen, hogy vagy az eladónak, vagy egy más hitelezőnek, mert már vagyonuk értékéhez viszonyítva, nagy összeggel lesznek adósaivá.

A magyarországi birtokok között a kis és középbirtokosok a temetőföld 54 %-át birják, viszont e területnek 68 % a meg van terhelve. Az évek folyamán ez a százalék csak emelkedni fog, ha

háborgással sugta a fiatal herceg fülébe:

— Fenségl! Ne feledkezzék meg arról, hogy ön a leendő . . . császár!

A fenséges urat mintha hirtelen éles, kegyetlen vesszőtűs érte volna. Fiatal alakja megrendült, aztán sápadtan, keményen fölvetta a fejét és hidegen, méreteközömbös tekintettel nézett szét maga körül. Sietve menekült a tisztástól.

A háta mögött haragos kiáltást hallott. A suhanzok förmedtek rá a lányra:

— Mért avatkoztál a dolgunkba! ordították rá s a fenséges ur egy ökölnek a zuhanását hallotta, amelyet a lány fájdalmas sikoltása követett.

A fiatal herceg megállt. Vissza akart fordulni, hogy segítsen a lányon, de mellette alázatosan, remegő hangon mormogta Daxenhausen báró:

— A leendő császár . . . a császár . . .

A fenséges ur sietve ugrott kocsijába, s mert érezte, hogy kissé sajog a háta, bosszusan mondta nevelőjének:

— Báró, arról, ami itt történt, egy léleknek sera szabad tudnia!

Az őrnagy megkönnyebbülten lélegzett fel. A fenséges urat még egy pillanatra elfogta valami forró érzés és csöndesen sóhajtott:

Mire Daxenhausen báró alázatosan felelt:

— Fenségl! Az uralkodók legszebb erénye a hátálanság . . .

Pakots József.

csak maguk rá nem jönnek a birtokosok arra, hogy jobb kevésből adósság nélkül, mint sokból adóssággal megélni. Mert a kevés az megmarad ily módon, míg az adósság által terhelt sok végre teljesen is az adósságra megy rá,

Uj kiviteli tarifák a Máv-on. A kereskedelmi minisztérium, mint a Magyar Kereskedők Lapja jelenti, új kiviteli tarifák létesítését vette tervbe a magyar ipartermékek exportjának föllendítésére. Eddig ugyanis az exporttal foglalkozó kereskedők és iparosok között állandó volt a panasza hogy a Máv kiviteli tarifái éppen nem kedveznek a hazai iparnak és kereskedelmünk támogatása, valamint kivitelük fejlesztése céljából magyar, illetőleg horvátországi állomásokról Fiumén át teljes kocsirakományokban kivitelre kerülő különféle árucikkek számára közvetlen díjszabás létesítését vegye tervbe úgy, hogy azt rovatálás útján is igénybe lehessen venni. Ezt a díjszabást azonban a különböző viszonyokra és jogos igényekre való tekintettel visszatérítés útján is igénybe lehet majd venni. A kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési osztálya ez ügyben meekereste a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy ezek mielőbb közöljék vele ama hazai vasuti állomások, tengerentuli kikötők év árucikkek jegyzékét, melyeket ebbe a díjszabásba felvenni szükségesnek tartanak. Viszont a kamarák megkeresték aszakkereskedőket és iparosokat, hogy ezek a saját szakmájuk szempontjából közöljék azokat a tengerentuli kikötőket, amelyek tekintetében a közvetlen díjszabás létesítését kívánatosnak tartják. A beérkező jelentésekhez képest állapítják meg majd a Máv. új kiviteli tarifáit akent, hogy egyidejűleg lehető-a magyar hajózási társaságok viteldíjait is lefoglalják szállítani.

Az új anyakönyvi törvény. A múlt évben a törvényhozás egyszerűsítette az állami anyakönyvekről szóló törvényt; a reform annyiból áll, hogy az eddigi jegyzőkönyvi forma helyett, rubrikákba írják be az anyakönyvi bejegyzéseket. A belügyminisztériumban most készültek el az új törvény életbeléptetéséről szóló rendelettel, a mely szerint az új törvény ez év július elsején fog kezdődni az állami anyakönyvelésben.

Március 15. a főgimnáziumban.

A helybeli főgimnázium Révai gyakorló- és szavalóköre f. évi márc. hó 15-én d. e. féltíz órakor az intézet tornacsarnokában Magyarország újjászülésétének az emlékére hazafias, lelkesítő ünnepet rendezett, amelyen szépszámú közönség vett részt és mindvégig odaadó figyelemmel kísérte a nagy napért lelkesedő ifjak szavallatát, énekeit és ünnepi beszédét.

A hazafias ünnepség lefolyásáért a következő képet mutatjuk be.

Az ifjusági énekkar éneke nyitotta meg az ünnepet. A Himnusz elhangzása után Petőfinék Nemzeti dalát szavallta el Petrovits Emil VIII. o. tanuló. A szavallat sikerült és hatásos volt, az ünnepség keretéhez nagyon illett.

Ezután a Talpra magyar! elénekélése következett, amelyet az ifj. énekkar adott elő. Majd Paul József olvasta el alkalmi beszédét, amelyben az 1848. márcz. 15-iki események lefolyását eszeltte. Előadásából, amelylyel lekötötte a hallgatóság figyelmét, a lelkesedés sugárzott elő; dicséret illeti a felolvasó buzgalmát és magyaros lelkesülését,

amelylyel beszédét megszerkesztette és előadta.

Erre Szávay Gyula Mars idusa c. költeményét szavallta el Bogner Mihály V. o. tanuló. Az érzéssel előadott szavallat után Petrovits Emil VIII. o. és Sziller Péter VI. o. tanulók hegedűn népdalokat játszottak s ismeretes zenei ügyességükkel és kellemes játékkal megszerezték a publikum tetszését. Majd az ifj. énekkar népdalokat énekelt, amire Löffler Imre VIII. o. tanuló szavallta el az Ábrányi Emil Márczius tizenötödikén című szép költeményét. A sikerült szavallat csakis az ünnepség sikerének, fényének emelésére szolgált. Végül az Indulót énekelte az ifj. énekkar s ezzel véget ért az ünnepség.

Szép és lélekemelő volt az ünnepség! Szép volt, mert az ifjuság rendezte, lélekemelő volt, mert az ifjuság lelkesedése vonult végig az egész ünnepen! Lelkesülő ifjuság ajkairól hangzottak el a nagy napot, a márc. 15-ikét dicsőítő költemények és énekek s a magyarság szent eszméiért lelkesedő ifju ismertette a dicső és magasztos napot, a március idusát; ő buzdította, lelkesítette tanuló társait, hogy e magasztos eszmékért, amelynek magvait 1848. márc. 15-én elvetették, mindenkoron sikra szálljanak.

Ádja az Ég, hogy ez a lelkesedés később is kísérje őket! Legyen velök, mint férfakkal, legyen velök egész életükön át!

Hitközségi közgyűlés.

A róm. kath. hívek f. hó 12-én tartott közgyűlésükön Augustin Miklós városi főjegyzőt nagy lelkesedéssel hitközségi elnöké választották meg. Ezzel azt hisszük a róm. kath. hívek között régóta dúló egyenetlenségnek vége lett. Augustin megválasztása a hitközség beléletében minden esetre egy szebb jövőt, egy erősen fejlődő korszakot jelent. Augustin Miklósnak nagy népszerűségét ez a választás teljesen beigazolta. Mindnyájunk sokat reménylünk a működésétől a jövőben. A közgyűlés lefolyása lehetőleg nyugodt volt, csak mikor a hitközségi számadásokra került a sor, indult fel a nép és kiméltlen mód bírálta Káplár Mihály plébános dolgait. A számadásokat különben a közgyűlés nem vette tudomásul. Mikor Augustin Miklósnak elnöké választása dörögő éljenzés között egyhangulag megtörtént, elfoglalta az elnöki széket és az ő indítványára Wachtel Leó városi rendőrkapitányt nagy lelkesedés közt tiszteletbeli hitközségi elnöké választották. Wachtel aki, a tengerparton üdül, táviratilag értesítették a tiszteletbeli elnökségről. Ez után megválasztották a hitközségi és iskolaszéki tagokat:

Elnök: Augustin Miklós.
Főgondnok: Müller József, Pénztáros: Retzler István, Ellenőr: Wetzl Ferencz.
Jegyzők: Leitner Mihály, és Miskovits János. Tanács: Bautz Adolf Bauer Ferencz, Baumgärtner Miklós, Dörner Ferencz, Eiler Péter, Feitz Lajos, Fodor Ferencz, Halbherr Dominik, István Mihály Kirrer Ignác, Krumenacker József szabó, Lőw Gyula, Palatinus Imre. Mumpser Jakab, Neff Péter Olajos Gyula, Pentz János, Russó Ferencz, Schenk Péter, Szabó István, Schwarz Mihály, Wachtel Leó, Wilgermein Miklós, Zvornik István. Póttagok: Borbély Gáspár, Retzler Gáspár, Wechselberger János, Csabai István, Komarek János, Klüg Miklós. Iskolaszék: Pavlicsek József, Ádám Gáspár, Bauer Dominik, Dörner Péter, Decker Frigyes Draskovits János, Grósz Miklós, Holeczinger Miklós, Kimich Antal, Kléfasz Antal, Kalapis

Ferencz, Leitner Mihály, Loch János, Pleskó András, Vangyel Géza, ifj., Weiszler Tamás, Weiszmann Antal, Zsák Ede, Póttagok: Utrreiner Mihály, Czignego János, Jäger Jakab, Szabó János. Számvizsgálók: Kucsera Method, Bizony Gyula, Gombos István, Lemlein József.

HIREK.

Március 15.

Ez a dátum a mi nemzeti életünkben a feltámadást jelenti. Március 15-ike a magyar nemzet husvétja. Legszebb ünnepe a tavasznak.

Ez a nap már ősidőktől fogva nagy dolgok számára volt tartogatva. Már a római caezárok korában, mint a szabadság tavaszi ünnepét ünnepelték március idusát.

Az egész ország mindenfelé lángoló hazafiságtól ragyog ezen a napon, amelyet emlékeztetéssé tett annak a nagy kornak minden vívmánya. Visszaemlékezünk a negyvennyolcas időkre és nemes nagy példákat látunk.

Azokat a magyar hazafiakat kell követnünk érzésben, gondolkodásban és akaratban. Erőt kell meritenünk a ragyogó példák felidézéséből. A szent nap az ő emlékükné és az ő elévülhetetlen vívmányaik emlékének ünnepe. Ezen a nagy napon a tavasszal együtt az alkotás, a teremtés, az erő szelleme vonul be a lelkekbe. Megtermékenyülnek a szívek és a hazafiság ujult lángra gyullad. Márczius idusát tegnap este több helyen ünnepelték városunkban, a hol a magyar hazafiság mindinkább tért foglal és hódít. Így a Casinóban, Nemzeti szállóban a Társaskör, Tüzoltóság, Polgári dalárda, az Alb vendéglőben az Egyetértés asztaltársaság ünnepelt. Ezekről szóló tudósításainkat a jövő számban hozzuk.

Képviselőtestületi közgyűlés. a városi képviselőtestület ma d. e. 9 órakor a városház nagytermében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Alispáni rendelet Popovits Armánd városi jegyző felfüggesztése tárgyában és ezen felfüggesztés folytán szükségessé vált helyettesítések eszközölése.
2. A szegényalap 1904. évi számadása.
3. A regale alap 1904. évi számadása.
4. Az überlandi alap 1904. évi számadása.
5. Az überlandi tartálék alap 1904. évi számadása.
6. A Raczkozits-féle alap 1904. évi számadása.
7. A Heim Mór-féle alap 1804. évi számadása.
8. A Mária Valéria alap 1904. évi számadása.
9. Az Eremita-féle alap 1904. évi számadása.
10. A közigazgatásbank alap 1904. évi számadása.
11. A Tésity-féle alap 1904. évi számadása.
12. Az inség köcsön 1904. évi számadása.
13. Polgármester előterjesztése az I. és IV. negyedben felállítandó óvodák elhelyezése tárgyában.
14. Ugyanannak előterjesztése a villamos telep gépházához szükséges terület keletkezésére és átengedése tárgyában.
15. Ugyanannak előterjesztése a megvett két háznak felépítése iránt.
16. Ugyanannak jelentése a városi vendéglőnek történeti bérbeadásáról.
17. Ugyanannak jelentése a „Pészak” dőlőben fekvő földek bérbeadásáról.
18. A nyugdíjügyi bizottság jelentése a nyugdíjalap 1904. évi állásáról.
19. A városi rendőrkapitány indítványa a rendőrök fizetésének felemelése tárgyában.
20. Az államvasutak osztálymérnökségének átírata a vásártéren épült állatrakodóhoz felhasznált terület átengedése iránt.
21. A nikiindai gőzmalom részvénytársaság indítványa illetve kérelme a „Hollós” utának a gőzmalom mentén 576 négyzet méternyi területben leendő kikövezetési tárgyában.
22. Dr. Kácoser Zsigmond és társainak kérvénye a „Szerb” utca tervezett kiszélesítése iránt.
23. A szegedi Brecher Albert féle cég ajánlata a népkerti korcsma bérlete iránt.
24. Szivcevsz Milivoj kérvénye házhely engedélyezése iránt.
25. Bengyaszó Koszta földhasznabérleti kérvényezését halasztás iránt.
26. Vidicski Száva hason kérvénye.
27. Ozanits János kérvénye hatóságilag bezárt kiskorcsma utáni hasonbér kártalanítás iránt.
28. Dér István tűzkárosult kérvényesegély iránt.
29. Wilhammer Jakab kérvénye földbérleti idő meghosszabbítása iránt.
30. Markovjev Alexa kérvénye földbérletének átruházása iránt.
31. Rosul Milán és társainak kérvénye birtokukból kihasított utcái terület utáni kártalanítás iránt.

32. Aldán Szevetszláv volt városi adótszít kérvénye a nyugdíjalapba bevezetett járulékok visszautalása és fizetési előlegének elengedése tárgyában.

33. Viehmann Lajos városi kertész kérvénye fizetésfelemelés iránt.

34. A városi elfogatosok kérvénye bérük felemelése iránt.

35. Nédits Iván városi írnok kérvénye 2 havi szabadság iránt.

Magyar név az adómunkálatokban.

Lukács László pénzügyminiszter elrendelte, hogy az idegen hangzású, nem magyar utónevek az összes adómunkálatokban megfelelő magyar névvel írlandók. A miniszter ennél fogva az idegen hangzású, nem magyar utónevek jegyzékét a név magyar fordításával és az idevágó anyakönyvvezetési rendeletekkel együtt megküldi most a pénzügyi kormányzat hivatalkájának. A névjegyzék mintegy másfélezer görög, német, román, szerb tót keresztnevet tartalmaz, a megfelelő magyar fordítással.

Méltóságos polgármester. Temesvári lapokból értesülünk, hogy ő felsége Telbisz Károly dr. polgármestert — a közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül — m. kir. udvari tanácsossá nevezte ki. Ez az első eset, hogy a király egy magyarországi vidéki város polgármesterét ily magas kitüntetésben részesíti.

Kiss Ernő apoteozisa. A délvideki színtársulat által mártius 15-én és 16-án előadandó ezimű szindarab iránt mind nagyobb-nagyobb érdeklődés mutatkozik, miért is igen helyesen cselekszenek azok, kik e nagyszerű látványossággal előadandó darabra mielőbb megteszik előjegyzéseiket a Mangold — féle könyvkereskedésben. A színgazgató fáradságot és költséget nem kimélve, teljesen korhú ruházatban, fegyverzetben s megfelelő díszletekkel hozza színre az igen érdekesnek idérkező művet, melyben Kiss Ernő mindenütt a maga Crösusi fényében tündöklök, mint igazi magyar mágnás katona. A sok kép közül különösen színesnek s gazdag változatúnak ígérkezik az első mártius 15-ike, — jelegzetesenek a Nagybecskereken lefolyt toborzás — s eredetinek a Rózsa Sándor szabadsapata felvonulása.

Házasság. Zechmeister Lajos a betegesgélyző egyet pénztárnoka f. hó 14-én házasságot kötött Marx Anna kisasszonnyal.

A zombori zsidók hazafisága. A zombori zsidó hitközség a múlt héten Szilágyi Mór ügyvéd, az ottani zsidó hitközség elnökének indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a zsinagógából a német nyelvet örökön kiküszöbölik és ezután a zsidó vallás szent ígét a szöszékről kizárólagosan csak magyar nyelven hirdetik. Bizony, mondjuk, ideje volna, ha Magyarország összes zsidótemplomaiból kiküszöböltetnék a német nyelvet. A nagykinizai zsidó hitközség, — melynek minden tagja erős magyar érzéstől át van hatva, — követhetné a zomboriak példáját és szintén kiküszöbölhetné a német nyelvet a zsinagógából, amivel csak ujjabb bizonyítékát adna magyar hazafias érzésének.

Rablás. Kedden délután, ugy 5 óra tájban beállított két karlovi lakos, Bain Józsa és Acza Kapris Méla helybeli 57 éves öreg leányzó házába ésmint beléptek rögtön lefogták, az ágyra dobták s még az egyik tartotta, addig a másik összeszedte az általa szőtt 75 méternyi házi vásznat és eltávoztak. Mielőtt azonban szabadon eresztették volna a halálra rémült öreg leányt, levetettek annak cipőjét is, hogy ne tudjon utánuk jönni. A legények elmenekültek és most a csendőrök nyomozzák őket. Érdekes, hogy a rablók Kapris Milának közeli rokonai.

Tavaszi haszonállatvizsgálat. A tavaszi haszonállatvizsgálat városunk kül-és belterületén folyó hó 23. 24. 27. 28. 29. és 30. napján fog megtartatni. Ezen állatvizsgálat alkalmával a városi mi kir. állatorvos a tenyésztésre használni kívánt állatokat díjmentesen vizsgálja, sőt bármily betegségben szenvedő állatt gyógykezelése iránt díjtalanul ad szakszerű utasítást.

A kórházi költségek. A belügyminiszterium rendeletet intézett a törvény-

hatóságához és a közigazgatási bizottsághoz a nyilvános betegápolásból felmerült követelek behajtása körüli eljárás és a felmerülő ügyészi kiadások előlegezése és fedezése tárgyában. A rendelet a következőket jelenti ki: Mivel a kórházi szabályrendelet idézett rendelkezése ezzel ellenkező kijelentést nem tartalmaz, ennél fogva kétségtelen, hogy a tisztí ügyész a végrehajtás egész folyamatában közreműködik, tehát a kielégítési végrehajtást is köteles követíteni. A végrehajtás költségeit s azok előlegezését illetőleg megjegyzi a belügyminiszter, hogy a tisztí ügyészt az ilyen végrehajtások foganatosítása körüli közreműködésért munkadíj meg nem illeti. A végrehajtás körül mindazáltal tényleg merülnek fel készkiadások, melyeket a tisztí ügyész részére, ha ezt kívánja, előlegezni kell. Ily kiadások nevezetesen a végrehajtó közeg költségei, továbbá az árverési hirdetemény közzétételének költségei.

Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti állami intézetébe a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvételt. Első sorban a székes fővárosban s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik eltartási költségeiket biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében történvén, indokolt, hogy a szülők mielőbb beküldjék kérvényeiket. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága (VIII, Mosonyi utca 8 szám).

Czégbitorlás. Mint a Magyar kereskedők Lapja jelenti, czégbitorlás miatt indított egy vidéki kereskedő egy másik kereskedő ellen, mert a megvett üzletet az utódlást kifejező todat mellett folytatta ugyan, azonban a czégtáblán az „utóda” szó betűi olyan aprók voltak, hogy alig lehetett elolvasni. A törvényszék és a tábla felperest keresetével elutasították, kimondván, hogy az a körülmény, hogy az alperes által jogosan használt czégszöveg egy része nagyobb, más része kisebb betűvel van a czégtáblán kiírva, a czégbitorlás tényálladékát meg nem állapítja.

MŰVÉSZET. SAJTO. IRODALOM.

Az Élet a régi jó Képes Családi Lapok, az új évben gyökeresen átalakítva, új köntösében e rövid idő alatt is nemcsak régi híveinek igényeit elégíti ki fokozott mérvben, de széles körben is általános elismerésre tett szert. Az Élet mindenben arra törekszik, hogy nélkülözhetlen illusztrált szépirodalmi hetilapot adjon a magyar család kezébe. Az Élet hasábjain a magyar nemzeti eszmékért küzd, mindent a magyarországi szempontjából itél meg. Az Élet hasábjait a legnevesebb magyar írók és költők keresik föl munkáikkal, a politikai, társadalmi, művészeti, gazdasági élet aktuális eseményei könnyed, szórágodts modorban megírva és illusztrálva jelennek meg hétről — hétre. Az Életben, a melyben azonkívül hasznos tudnivalóknak, tudományos apróságoknak, a háztartás és a divat körébe tartozó dolgoknak is bő tér van engedve. E sokoldalúság és fényes kiállítás daczára is az Élet a legolcsóbb magyar hetilap előfizetési díja negyedévre csak 3 korona lévén. Az Élet e heti száma is paratlan bőrtartalmú. Közli annak a 16 államférfiúnak Képét, Kiket a király magához rendelt. Az aktuális események közül képekben bemutatja a Mukden körüli harcokat, az Operában rendezett élő sakkjátékot stb. Irodalmi részében elbeszélések, tárczák költemények mellett Beniczkyné Bajza Lenke regényét, politikai csevegést gazdag közigazdasági, színházi, divat rovatokat találunk. Az Élet az érdeklődőknek szivesen küld mutatvány számot kiadói hivatala révén (Budapest, Muzéum körút 7 sz.

Egy újság jubileumi ajándékai. Az egész magyar zsrnalisztikát és az egész magyar közönséget nevezetes módon érdeklő jubileumot ül legközelebb a fővárosi sajtó egyik legtekintélyesebb és legnépszerűbb organuma. Áprilisban lesz ugyanis negyven éve, hogy fönnáll az Egyetértés, mely minden időben lelkes szószólója volt a nemzet igazainak és melynek az élén Pap Zoltán orsz. képviselő áll, mint főszerkesztő. A lap szépiropalmi főmunkatársa Eötvös Károly. Akik figyelemmel kísérték az Egyetértés-t, azt tapasztalhatták, hogy ez a briliánsan megszerkesztett fővárosi lap újabb fokozottabb mértékben iparkodik kielégíteni olvasóközönségét, úgy hogy most minden rovata a lehető legmagasabb színvonalon áll. Gyors, megbízható és alapos információk jellemzik az Egyetértés t, mely azonban minden egyes közleményénél rendkívüli gondot helyez az élvezetes és tökéletes irodalmi formára is. A lefolyt politikai válság idején a legnagyobb magyar lappal, az Egyetértés-ben egymásután szólaltak meg országos hírnevű politikai kapacitások. Április végén lesz negyven éve, hogy ez a kiváló hirtlap fönnáll. Ez alkalmából fölhívjuk olvasóink figyelmét azokra a rendkívüli kedvezményekre, melyekkel az Egyetértés előfizetőinek nyújt. Minden előfizető teljesen díjtalanul megkapja ugyanis havonként a Magyar Szalon-t. ezt az előkelő, képes havi folyóiratot, melyet Hevesi József és dr. Falk Zsigmond szerkesztenek. Egy egy vaskos kötet a Magyar Szalon minden száma, úgy, hogy tehát az Egyetértés előfizetői évenként 12 kötet kapnak teljesen díjtalanul. A jubileum alkalmából teljesen ingyen kap továbbá az Egyetértés minden előfizetője egy-egy díszes és elegáns újságtartót, hogy kényelmesebben olvashassa a lapot, A negyven éves jubileumot azal ünnepli meg az Egyetértés, hogy május 1-én mintegy 250 oldal terjedelmű ünnepi számot ad ki, mely Magyarország legillusztrisabb közéleti szereplőinek cikkein kívül, a legkiválóbb festőművészek illusztrációit és a legkitűnőbb belletristák szépirodalmi dolgozatait fogja tartalmazni. Egy ilyen 250 oldalas Egyetértés egész kis könyvtárral ér föl és ugyanennyit jelent, mintha egy kisebb alaku lap 500-600 oldalt nyújtana. Mindezekben a kedvezményekben díjtalanul részesül az, aki az Egyetértésre egész évre 50 koronával, félévre 20 koronával, vagy negyedévre 10 koronával előfizet. A jubiláris számot ötven fillérnek levélbélyegeken való beküldése ellenében azoknak is megküldi a kiadóhivatal, (Budapest, IV., Vármege-utca 11 sz.) akik nem előfizetői a lapnak. De e tekintetben előjegyzések már csak néhány napig fogadhatók el.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

KEMÉNY JÁNOS.

Kiadói-Nyomda, Nkikindán. Telefon. sz. 15.

Eladó

családi körülmények miatt egy jóhírű

pék- és szatócs-üzlet

minden berendezésével és egy 400 öl fundussal bíró jó karban levő házzal együtt **2400 K. örök árban.** A házon **ötszáz** korona teher van, melyet vevő átvehet, esetleg a 2400 K. vételárból kifizettetik.

A péküzlet versenytárs nélkül áll és a szomszédos négy község szükségleteit is fedezi.

Tudakozódni lehet

Bognár Sándor

tulajdonosnál

Tiszaszentmiklós.

Nagykikiada város polgármesterétől.

4236 szám

I-906

Hirdetmény.

Nagykikiada város polgármesteri hivatala részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy az országgyűlési képviselő választók összeírásával megbízott küldöttség munkálatait folyó 1905. évi márczius hó 28ik napján fogja megkezdeni és a törvényes határidőn belül azoknak végleges befejezéséig folytatni.

A kiküldöttség Müller József városi tanácsnok hivatalos irodájában fog működni, a hol is folyó 1905 évi márczius hó 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31. és április hó 1, 3, 4, 5, 6, 8 és 10. napjain d. u. 3-5 óráig a választásra jogosultak választói joguknak igazolása, esetleges kivánalmainak előterjesztése végett személyesen is jelentkeznek. Nagykikiadán, 1905. évi márczius hó 14.

Dr. Bogdán
polgármester.

Táncziskola megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **folyó évi április hó 12-én szerdán a helybeli áll. főgymnázium tornatermében**

Zártkörű Táncziskolát

nyitok, a mely alkalomra a. t. szülők és gymnásiumi ifjuság szives pártfogását kérem. Tandij a szezonra zenedijjal 20 korona. Tanórák hetenkint 4 szer: **hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap d. u. 5-7-ig.** Beiratkozások a kezdő órákban eszközöltetnek.

Teljes tisztelettel
Mészáros Illés
okl. táncztanító.

A vidéken lakó családoknak
mellőzhetetlen
a nygienikus és teljesen szagtalan
osasz. és kir. szabadalmazott

szobakloset,

mely mint elegáns butordarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

Betentoló kocsik

Hyg. köpcseszék

Bidettek és irrigatorok

Mosdó- és fürdőkádak.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L.
closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám.
(Keszuth Lajos-utca sarkán.)

LEGFINOMABB

magyar készítményű levélpapiros

a **RIGLER-féle**

„**Adria**”

„**Emke**”

Szt. István Korona

Minden modern alakban.

Kapható minden Papírkereskedésben

Kiadó lakás.

A régi Posta-utczában levő 306 sz. házban egy 7 szoba, 2 konyha, éléskamra, pince, padlás, fűskamra és két istállóból álló lakás május 1 től bérbe adó. Esetleg előnyös feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást özvegy **Szabó Jánosné Temesvár, Erzsébetváros, Rákóczy utca 2. szám** alatt ad.

Pilseni ösforrás sör.

A mai naptól kezdve a polgári serfözde pilseni főraktáramban úgy nagyban, mint kicsinyben a

„NEMZETI SZÁLLÓ”

vendéglőjében valamint a „FEHÉR KERESZT” vendéglőjében (Vásár-utca) **paszterizált pilseni sör** palaczkokban kapható.

WITTENBERG M.

pilseni ösforrás sör főraktára Nagyikiadán.